

Veiligheid Voorop

Zondag 5 februari was ik voor een concert in Eefde, vlak bij Zutphen. Een mooie gelegenheid om even te gaan kijken bij de sinds 3 januari gestremde sluis in het Twente kanaal die het plaatsje landelijke bekendheid heeft gegeven. Er werd hard gewerkt om de sluis zo snel mogelijk weer in gebruik te nemen. De sluisdeur aan de lage zijde is in een speciale constructie gehangen die op vier 28 m hoge poten over de betonnen torens is gebouwd waarin het normale maar nu defecte hijsmechanisme zich bevindt. Een zware mobiele kraan gaat vanaf de zuidzijde de deur tijdelijk op en neer bewegen. Een ijsbreker was bezig de gestrande binnenvaartschepen te ontzetten zodat ze vanaf 6 februari hun reis zouden kunnen voortzetten.

Het is altijd indrukwekkend om te zien hoe er met man en macht wordt gewerkt aan het oplossen van acute problemen. Zo'n uitzonderlijke klus veilig uitvoeren eist veel voorbereiding en dus tijd. Als de zelfde inspanning zou zijn geleverd in het preventieve onderhoud zou het incident waarschijnlijk te voorkomen zijn geweest. Het planmatig uit bedrijf nemen voor groot onderhoud heeft altijd de voorkeur boven het wachten tot het mis gaat. Je moet er niet aan denken dat de sluisdeur in Eefde op de stuurhut van een schip was gevallen. Maar dan moet je wel weten wanneer je moet ingrijpen en we weten dat er nog veel valt te verbeteren aan onze *condition monitoring*.

Een ander incident dat de gemoederen bezig houdt in Nederland is de brand bij Chemie-Pack in Moerdijk op 5 januari 2011. Ook daar was er geen persoonlijk letsel maar er is veel maatschappelijke onrust ontstaan door de grote zichtbaarheid, de verspreiding van de rook en de enorme milieuvervuiling door het vervuilde bluswater. Ook de economische schade is groot. En dus zijn er Kamervragen gesteld en wordt nog meer regelgeving overwogen. Het chemie imago kreeg weer een gevoelige tik en de discussie is in volle gang over verantwoordelijkheden, deskundigheid en capaciteit van de vergunningverlenende, toezichthoudende en hulpverlenende instanties terwijl de primaire verantwoordelijkheid natuurlijk bij het bedrijf zelf ligt.

Niets wijst er op dat onderhoud een rol heeft gespeeld bij deze brand. Directe oorzaak was het gebruik van open vuur bij het verwarmen van een membraampomp waarmee brandbare hars werd verpompt. Als achterliggende oorzaak wordt genoemd dat Chemie-Pack zich in haar bedrijfsuitvoering niet hield aan de vergunning en aan haar eigen beleid en procedures. Zoals wel vaker voorkomt dus een gat tussen de papieren en werkelijke veiligheid in een bedrijf.

Per 1 september 2011 telde Nederland 424 bedrijfsvestigingen die onder de BRZO (Besluit Risico's Zware Ongevallen) wetgeving vallen. Chemie-Pack was er één van. Het volledige overzicht is te vinden op www.latrb.nl, de site van de Landelijke Aanpak Toezicht Risicobeheersing Bedrijven. Het bedrijfsleven, vertegenwoordigd door VNO-NCW, onderschrijft de noodzaak om de veiligheidscultuur in BRZO bedrijven verder te verbeteren. Samen met haar branches die veel BRZO-plichtige leden hebben (VNCI, VNPI, VHCP en VOTOB) is inmiddels onder de naam Veiligheid Voorop (VV) een actieplan opgesteld en aan Staatssecretaris Atsma aangeboden. Doel is vooral de achterblijvers te helpen bij het op een hoger plan brengen van hun risicobeheersing en met name de rol van de bedrijfsleiding in het creëren van de juiste veiligheidscultuur te benadrukken.

Omdat onderhoud zo'n belangrijke rol speelt bij het beheersen van de integriteit van installaties en dus bij het voorkomen van zware ongevallen zijn VOMI en Profion uitgenodigd hun steentje bij te dragen aan de Veiligheid Voorop campagne van VNO-NCW. Zij hebben positief gereageerd op dit

verzoek en hebben zitting genomen in de stuurgroep VV. Voor meer informatie over het VV actieplan verwijs ik naar www.vno-ncw.nl/.../veiligheid_voorop_2011.pdf .

Roelf Venhuizen

Voorzitter Profion